

Säker vapenförvaring - till och från jakt

Flera tusen jägare reser med jaktvapen kors och tvärs genom Sverige. Just nu är det många jägare som förbereder jakt i Norrland.

JJ:s Mikael Grennard har tittat närmare på vad som gäller när man reser med vapen och vistas i jaktkojor.

En driven tjuv behöver bara några sekunder på sig för att slita åt sig ett vapen ur en bil. Dela alltid vapnet och bär själv den vitala delen. Ibland tar tjuven hela bilen.

Till skillnad från vissa länder är det ingen rättighet att få ha vapen i Sverige, utan här kan du om du har behov av vapen för ett godtagbart ändamål få tillstånd att ha vapen. Ett av dessa ändamål är jakt. Med detta tillstånd följer ett antal skyldigheter. Bland annat finns det regler som ska följas för att vapen inte ska komma i kriminella händer, eller för den delen i barns händer med otäcka olyckor som följd.

Chansa aldrig

Tusentals jägare reser till och från olika jakter med bil, de flesta känner till reglerna och chansar aldrig med vapenförvaringen. Men vad gäller för något så var-dagligt som när man stannar vid vägkrogen och äter? Eller i den tillfälliga jaktkojan, eller kanske på färjan? I hemmiljö känner förmodligen alla till hur vapen ska förvaras. Det finns väl beskrivet och går egentligen ut på att vid permanent boende ska ha ett säkerhetsskåp som uppfyller SS 3492 finnas. Om skåpets vikt understiger

150 kilo ska det vara förankrat i byggnadsstommen. I detta ska vapen och ammunition förvaras då de inte är under uppsikt. Generellt gäller att den som innehar vapen eller ammunition är ”skyldig att ta hand om, och hålla den under sådan uppsikt att det inte finns någon risk att någon obehörig kommer åt den”.

Förtydligt: ingen ska få en chans att tillgripa vare sig ammunition eller vapen.

Delad förvaring

Under resa eller på tillfällig vistelse använder de flesta av oss det man brukar kalla delad förvaring. Detta innebär helt enkelt att man gör vapnet obrukbart genom att dela det i två eller fler delar och att man tar med sig den så kallade vitala delen. Som vital del för

studsare och hagelvapen av automattyp betraktas pipa och slutstycke. För hagelvapen av brytmodell gäller framstocken. Men endast om vapnet blindavfyrats. Delad förvaring accepteras inte i andra fall än vid tillfällig förvaring under förflyttning, transport i övrigt, eller i samband med jakt eller tävling. Vidare förutsätts man ha ständig uppsikt över den vitala delen. Med huvuddel avses normalt kolven inkluderat låda och ibland även pipa.

Vital del

När man talar om delad förvaring måste en mycket viktig distinktion göras. Det är något man kan kalla den tillståndspliktiga vitala delen. Enklarest beskrivet talar vi här om förstoken på ett hagelvapen. Att ta bort denna gör endast vapnet tillfälligt obrukbart. Vid ett eventuellt till-grepp kan en motsvarande del anskaffas senare. Det behövs alltså inte tillstånd för att kunna köpa en sådan. Således är den ej att betrakta som "riktig" vital del. Föreskrifterna säger då att om man lämnar huvuddelen obevakad ska denna föras med ett godkänt vapenlås.

Skaffa vapenlås

Om man lämnar vapen i en bil under resa, till exempel vid tankning eller matrast, ska vapnet delas och den vitala delen tas med. Den del som blir kvar i bilen ska förvaras så att man inte kan se den. Men om vi nu talar om ovan nämnda hagelvapen så ska det för att uppfylla alla föreskrifter även föras med ett godkänt vapenlås. Kan man inte dela vapnet ska det föras med samma godkända vapenlås samt även låsas fast. Fastlåsnings sker enligt anvisningarna med ett lås som uppfyller kraven i klass 3 för hänglås och hänglåsbeslag.

Deponera på färja

På färja gäller att tillståndspliktig vital del tas med eller deponeras i reception eller hos fartygsbefäl. Vapnets huvuddel kan då förvaras i låst bil på låst bildäck eller i din låsta hytt. I samtliga fall ska vapnets huvuddel förvaras väl dolt och bakom det man kallar betryggande lås. Så trots att man gjort vapnet obrukbart måste alla delar ändå förvaras på ett sätt så att ingen utan visst motstånd kan tillgripa ens en obrukbar del. Ammunitionen ska givetvis inte heller förvaras ihop med vapen. Där det går ska de åtskiljas, eller på annat sätt göras svåra att finna.

Skjutbanan

Jaktvapnens vitala del ska aldrig förvaras tillsammans med resten av vapnet när du är på resa eller i tillfälliga jaktkojor. Använd också godkända vapenlås. Alla som varit på en skjutbana vet att de flesta tillfälligtvis ställer sina vapen i de uppställda vapenställen medan man anmäler sig, fikar eller går på toaletten. När man tänker efter inser man att inte alla besökare kan sägas ha vapnet under ständig uppsikt så som föreskriften säger. Poliser som jag talat med känner till fenomenet och hoppas innerligt att beteendet inte ska bli känt i kriminella kretsar. Än så länge känner man inte till stölder i detta sammanhang.

Vapeninnehavet ifrågasätts

Om man blir bestulen på sitt vapen, men kan anses ha gjort vad man kunnat för att förhindra stölden och i övrigt betraktas som en ansvarsfull medborgare, får man anta att man får behålla sina övriga licenser. Men vid denna bedömning kommer alla dina övriga kända sämre gärningar att läggas i samma vågskål. Det är lätt att förstå att bankrånare inte får ha vapen. Men om man till exempel döms för grovt rattfylleri kan man inte i lagens mening anses som fullt pålitlig och därmed kommer även vapeninnehavet att ifrågasättas.

Tillfällig förvaring i bil eller jaktstuga

Kulvapen med slutstycke: Slutstycke avlägsnas samt tas med medan huvuddelen förvaras väl dolt.

Brytvapen utan yttre hanar: Förstock avlägsnas samt tas med och vapnet förses med godkänt vapenlås och förvaras väl dolt.

Ej delbart vapen eller vapen med yttre hanar: Vapnet ska förses med godkänt vapen-lås, fastlåses och förvaras väl dolt.

Text och foto: Mikael Grennard